

ΛΗΣΜΟΝΙΑ

Ο Καπάρης έσπευσε περιμένοντας να σταματήσει το χτύπημα της κλπάνας. Και όταν ο τελευταίος ήχος της έτρεξε στον άερα τρεμουλιαστός ξεκολούθησε την όμιλιάν του, άφου τόλιξε πρώτα γύρω στο λαιμό του το σάλι του, που του είχε ξεφύγει.

— Πόσους και πόσους δεν έχουμε λητμονήσει! είπε. Πόσοι, που γνωρίσαμε μιá φορά κ' έταν καιρό, είχαμε κάποια φίλια, αρχίζαμε να τους αγαπάμε, και που μιá μέρα χωριστήκαμε χωρίς να σκεφτομε πως δε θά δει πιá ό ένας τον άλλον. Άλλοι πάλι, που μαζί πηγαίναμε σχολείο, καθόμαστε στο ίδιο θρανίο, που μιá μέρα κ' αυτοίς τους χάσαμε, χωριστήκαμε και δε τους ξαναείδαμε πιá! . . . και σιγά, σιγά σβύσανε άπ' τή μνήμη μας και μάς είναι αδύνατο να τους θυμηθομε! Ίσως μένει, βαθειά όμως, στην ψυχή μας ή μορφή τους κρυμμένη, που μόνο ό θπνος μπορεί να τή φέρει: άπάνω, στην ενθύμησή μας, άλλ' όταν ξυπνήσομε θά σβύσει πάλι, θά πάει στη θέση της χωρίς να δεις, να συλλάβεις τίποτα! . . . Πόσοι λοιπόν, άπ' αυτούς δεν έχουνε χαθεί, δεν έχουνε πεθάνει! . . . Προχτές το βράδυ ένα τέτοιο έδλεπα στον θπνο μου, ένα τέτοιο! Είμαστε δυό παρέες, λέει, και καθόμαστε σ' ένα δωμάτιο φιλό ένός σπιτιού, που μιá φορά μικρός είχα κατοικήσει. Από μιá μπαλκονόπορτα ανοιχτή φαινότουσαν δέντρα ένός κήπου μεγάλου και μιá λάμψη δυνατή, πέρα στον όρίζοντα.

Κάτι λέγαμε, νομίζω, για πεθαμένους, για ψυχές.

Γιά μω λέει: ξαφνικά κάποιος άπ' την παρέα μας, δείχνοντας έναν, που καθότανε μαζί μας σιωπηλός, έναν, που τον είδα νάναι σκοτεινός και σαν άέρινος, αυτός είναι πεθαμένος, πέθανε στην Πάτρα!

Έγώ το ήξερα και λυπημένος πολύ γι' αυτό, γιατί είτανε φίλος μου, γνωστός μου παληός, και ήθελα να μάθω, για να παρηγορήσω τή λύπη μου, να αισθάνεται: κ' έτσι που είταν, ε τι πριν. . .

Γιά πές μου, τοú λέω, και τοú είπα και τόνομά του, πώς σου συνέδηκε, τί αισθάνθηκες;

Ο πεθαμένος άνοιξε τá χέρια του.

— Ούτε θυμωμικι που πέθανα, ούτε τί τράόηξα! . . .

Έφυγα άπ' εκεί μόνο αφήνοντας το σώμα μου σά να πέρασα, για μιá στιγμή ένα σκοτεινό μέρος! . . .

Στράφηκα στους φίλους μου.

— Βλέπετε; τοúς είπα.

Ένας άπ' τοúς κυρίους, που είτανε στην άλλη παρέα, πήρε το κάθισμά του και πλησίωσε κοντά στον πεθαμένο.

— Για πές μας πώς. . .

Ήθελε να ρωτήσει να μάθει εκείνο το άλυτο, το παράξενο, το μεγάλο μυστήριο, αλλά το πρόσωπο του πεθαμένου πήρε μιá έκφραση στενόχωρη κ' είπε τραυλίζοντας:

— Άφήστε με! . . . Πρέπει να πηγαίνω! . . . βρα-

δυάζει, δε μπορώ, πνίγουμαι! . . .

Και άλήθεια βράδυαζε. Έξω ή λάμψη κείνη, που είτανε πριν, είχε χαθεί και το σκοτάδι έρχότανε.

Εύπνησα λυπημένος πολύ πολύ και με δάκρυα στα μάτια. Έκλαιγα. Ποιός νάταν, λοιπόν, κείνος ό φίλος μου, που τόσο, τόσο μ' έκανε να λυπηθώ, και που ακόμα που τον σκέπτομαι: θακρύζω! . . .

ΑΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Ο ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ

Ο λογιωτατισμός κ' ή δασκαλοκρατία της περασμένης γενεάς, ή σκλαδιά της γλωσσικής παράδοσης ή παραγνώριση του Σήμερα για το Χτές, ε,τι φουσκωμένο, κευτοπόνηρο, λογοκοπικό ύπάρχει βαθιά στην ψυχή του ρωμαιο, έξαιρετικά αντιπροσωπεύτηκε για πολλά χρόνια στο Πανεπιστήμιο και στην Κοινωνία, από το νεκρό της περασμένης βδομάδας, τον άξέχαστο καθηγητή της άρχαίας φιλολογίας Ι. Μιστριώτη.

Όποιος τον έδλεπε στην ιδιωτική του ζωή, τόσο άπλό, τόσο αγαθό, τόσο ήσυχο άνθρωπο, δεν μπορούσε να μαντέψει πως ή ανεπιστημονική του Ιδεολογία συχνά τον έδηγοσε σε λόγους και σε πράξεις άγριου φανατισμού, για ζήτημα που μόνο ή γαλήνη της εουχισίας, της ζωής ή αντίληψη, της έπιστήμης ή έρευνα, είχαν τον πρώτο και το στερνό λόγο. Όμως εκείνο που δικαιολογεί την τέτοια του πολιτεία, σε βπους δεν καταδεχτήκαμε ποτέ να του πολεμήσουμε τις φωνές και να του συζητήσουμε σοβαρά τις ίδιες, είναι ή τυφλή και βαθειά πίστη του σ' ένα χαμένο και συντριμένο Ιδανικό που νόμιζε πως θά μπορούσε να το ζωονήσει.

Μεθημένος από το μεγαλείο της άρχαίας Έλλάδας, δεν έβλεπε γύρω του τίποτ' άλλο να θαμάση και να δοξάση παρ' ε,τι παλιό μνημείο όλικό ή πνευματικό έρχόταν ίσια από τή μεγάλη κείνη έπαχή. Και δόξαζε και θάμαζε μ' έναν τρόπο στενόχωρο, περιορισμένο, άδουλο και νεκρό. Ζητούσε να δημιουργήσουμε γλώσσα που άν όχι να φτάνη, να μοιάζει τουλάχιστο σεο περσότερο με τήν Άτική, δίχως να φαντάζεται πως τή γλώσσα τή δημιουργεί ό ίδιος ό λαός με το μιλημένο και καλλιεργημένο από τοúς τεχνίτες κοινό λόγο του. Θεωρούσε καταστροφή άθνηκή, τή γλωσσική αναγέννηση που φύσηξε στην πνευματική Έλλάδα του σήμερα το έργο του Ψυχάρη, και φανταζότανε πως με πατριωτικά λόγια, με σωμικτεία που διοργάνωνε, με περιοδείες που έκανε στις έπαρχίες, με υποψηφιότητες για βουλευτηλίαια, με υπομνήματα που έγραφε σε βασιλιάδες και κυβερνήτες, με πιχειρήματα και λογίς λογίς κατηγορίες που μάζευε από τοúς δρόμους, θά μπορούσε να κρατήση τον τόπο που του έφευγε κάτω από τά πόδια.

Ό Μιστριώτης, με τήν όχλαγωγία που σήκωσε το